

РОЗГЛЯНУТО
вченою радою
протокол № 7
від «10» травня 2016 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Академії
Державної пенітенціарної служби
«17» травня 2016 р. № 197

КОНЦЕПЦІЯ
наукової діяльності
Академії Державної пенітенціарної служби
на 2016-2021 роки

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ І ПРІОРИТЕТИ

1.1. Концепція наукової діяльності (далі – Концепція) визначає стратегічні пріоритети щодо забезпечення поступального входження Академії Державної пенітенціарної служби (далі – академія) в число провідних вищих начальних закладів України.

Наукова діяльність має ґрунтуватися на системі сучасних принципів і підходів щодо організації й здійснення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, для проведення яких в академії створюватимуться необхідні умови.

Розвиток наукової діяльності в академії визначається і регламентується Законами України “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”, “Про інноваційну діяльність”, Статутом академії, наказами та інструктивними листами МОН України, Міністерства юстиції України, рішеннями вченої ради академії, ректорату академії з наукових питань.

Наукові дослідження здійснюються за планами, затвердженими вченою радою академії, в рамках зареєстрованих наукових тем і виконуються структурними підрозділами академії, науковими колективами, окремими науковцями згідно із законодавством.

Головною метою наукової діяльності в академії є забезпечення підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів на рівні світових кваліфікаційних вимог для розвитку науково-педагогічної діяльності. Водночас визначальною умовою стає положення про те, що академія має готувати фахівців, виходячи з вимог освітнього законодавства, а науково-педагогічний працівник повинен бути науковцем з конкретного наукового напрямку, уміти прогнозувати та вирішувати галузеві наукові завдання.

Загальноакадемічною темою наукових досліджень є «Пріоритетні напрями розвитку кримінально-виконавчої політики України та її інтеграції у світовий простір».

1.2. Основні пріоритети підвищення якості вищої освіти через розвиток наукової діяльності в академії.

1.2.1. Академія є галузевим вищим навчальним закладом, що провадить інноваційну освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на першому і другому рівнях, а у перспективі – здійснюватиме підготовку на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних і наукових підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

1.2.2. Пріоритетними напрямками у сфері наукового забезпечення підготовки висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів є:

- розвиток наукового потенціалу академії, розширення зв'язку науки й освіти;

- розвиток фундаментальних та прикладних наукових досліджень, спрямованих на вдосконалення чинного кримінально-виконавчого законодавства, практики діяльності органів і установ ДКВС України;

- розвиток фундаментальних та прикладних наукових досліджень, спрямованих на вдосконалення системи освіти всіх її рівнів, широке використання нових освітніх та інформаційних технологій, удосконалення науково-методичного забезпечення освітнього процесу, поліпшення якості підготовки й підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів;

- відкриття аспірантури, планування й формування контингенту аспірантів, підвищення їх академічної мобільності;

- створення умов для залучення й закріплення талановитої курсантсько-студентської молоді у сфері науки, включаючи запровадження практики стажування за кордоном;

- створення в академії підрозділу (центру, відділу) міжнародного співробітництва, зокрема, для створення умов з активного просування на світовий ринок вітчизняної наукової продукції шляхом експорту результатів науково-освітньої діяльності, підготовки і перепідготовки зарубіжних фахівців;

- розвиток взаємодії з вищими навчальними закладами-партнерами, що провадять наукову діяльність за кордоном, їх активне залучення до реалізації наукових програм і проектів;

- розвиток наукових зв'язків з іноземними державами;

- розвиток наукової діяльності науково-дослідного центру і кафедр академії за такими науковими напрямками: «Порівняльно-правовий аналіз виконання та відбування покарань і пробації в Україні й зарубіжних країнах»; «Права і свободи людини й громадянина та їх захист кримінально-правовими, кримінально-виконавчими засобами й системою заходів запобігання злочинам»; «Кримінально-виконавча система України та її роль у розбудові правової та соціальної держави»; «Актуальні питання соціально-економічного та світоглядного розвитку суспільства: історія та сучасність»; «Психологічний супровід професійної діяльності персоналу ДКВС України»

та запровадження програм підготовки офіцерів пробації»; «Формування мовної комунікативної компетенції у майбутніх спеціалістів»; «Адміністративна діяльність органів та установ виконання покарань: європейський вектор розвитку»; «Безпека в Державній кримінально-виконавчій службі України»; «Теоретико-методологічні основи фізичної підготовки майбутніх фахівців Державної кримінально-виконавчої служби України»; іншими напрямками, які сприятимуть розвитку наукової діяльності в академії та її структурних підрозділах;

– відкриття спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій за такими спеціальностями:

Юридичні науки:

12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;

12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право;

12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

За цим напрямом можливе створення однієї або декількох вчених рад за двома спеціальностями (12.00.07 та 12.00.08 або 12.00.08 та 12.00.09, виходячи з кадрового забезпечення академії науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності);

– реєстрація періодичного наукового видання академії («Науковий вісник Академії Державної пенітенціарної служби»), з подальшим отриманням ним статусу періодичного наукового фахового видання України (за профілем «Юридичні науки», в подальшому, виходячи з кадрового забезпечення академії науково-педагогічними працівниками – «Педагогічні науки», «Психологічні науки»);

– створення наукометричної бази видань науково-педагогічних працівників академії (з відображенням відповідного індексу цитування, у т.ч. за останні 5 років).

1.2.3. Суб'єктами реалізації цієї Концепції є наукові, науково-педагогічні працівники, аспіранти, курсанти і студенти академії.

2. МЕТА, НАПРЯМИ І ЗАВДАННЯ

2.1. Основною метою Концепції є розвиток наукового потенціалу академії, посилення взаємозв'язку науки й освіти в нових соціально-економічних умовах.

Наукова діяльність академії є одним із головних засобів досягнення державних стандартів якості підготовки фахівців з вищою освітою та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, що реалізуються за рахунок:

1) інтеграції освітнього процесу і науки;

2) підготовки фахівців на основі використання досягнень науково-технічного прогресу та залучення курсантів і студентів до участі в науково-дослідних роботах;

3) організації наукової роботи у взаємозв'язку з освітнім процесом у межах діяльності академії;

4) проведення форумів, олімпіад і конкурсів курсантської (студентської) творчості;

5) залучення провідних учених до здійснення освітнього процесу в академії.

2.2. Інтеграція освіти та науки, розширення сфери діяльності академії вимагають здійснення інституційних перетворень і їх подальшого розвитку за такими напрямками:

– стимулювання наукових і науково-педагогічних працівників академії до публікацій результатів своїх наукових досліджень у періодичних виданнях, які включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН;

– присвоєння науковим і науково-педагогічним працівникам академії вчених звань професора, доцента та старшого дослідника, як напрям гарантування освітніх програм підготовки бакалаврів та магістрів;

– проведення з метою стимулювання науково-педагогічних працівників академії до підвищення рівня наукової діяльності щорічного моніторингу результатів їхньої наукової діяльності;

– участь академії в міжнародних проектах і програмах, грантах за пріоритетними напрямками досліджень;

– залучення наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників академії до роботи з аналізу законопроектів за напрямками функціонування Міністерства юстиції України, ДКВС України, освітнього процесу, наукової діяльності;

– формування та розвиток дослідницьких структурних підрозділів для реалізації завдань випереджальної підготовки кадрів і забезпечення пріоритетних напрямів розвитку освіти та науки на основі інтеграції освітнього процесу з фундаментальними і прикладними науковими дослідженнями;

– отримання ліценцій на магістратуру, аспірантуру, і як результат – закріплення здобувачів за кафедрами академії. Це дасть змогу економити бюджетні кошти, що виділяються на навчання власних науково-педагогічних кадрів, а також формувати спецфонд академії за рахунок навчання в аспірантурі осіб, які не є працівниками академії.

Основними заходами у сфері інтеграції освіти та науки є: формування й підтримка діяльності науково-освітніх структурних підрозділів академії, створення курсантських (студентських) наукових гуртків, розвиток міжнародної співпраці з метою підготовки висококваліфікованих кадрів у сфері науки (зокрема, укладення договорів про співпрацю з вищими навчальними закладами іноземних країн, як результат – періодичні стажування (з проведенням науково-педагогічними працівниками академії навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік), навчання студентів і курсантів академії); розвиток і впровадження сучасних інформаційно-

телекомунікаційних та інших наукоємних технологій у науковому й освітньому процесах.

2.3. Основними напрямками діяльності академії з реалізації мети і завдань Концепції у сфері розвитку науки й наукового потенціалу є:

- розвиток фундаментальної та прикладної науки, найважливіших досліджень і розробок;
- ефективне використання результатів наукової діяльності;
- збереження й розвиток кадрового потенціалу академії;
- інтеграція науки та освіти;
- створення на базі науково-дослідного центру академії дослідницького підрозділу (відділу, лабораторії), підрозділу з аналізу законопроектів, розробки та експертизи нормативно-правових актів, сектору організації наукової діяльності;
- створення відділу аспірантури;
- отримання академією статусу провідної установи, що здійснює експертизу дисертаційних досліджень із пенітенціарної тематики (з юридичних, педагогічних і психологічних наук);
- розвиток міжнародного наукового співробітництва.

2.4. Завдання:

- активізація наукової діяльності академії та її структурних підрозділів шляхом організації й проведення наукових досліджень;
- організація і створення умов для проведення фундаментальних і прикладних досліджень з широкого спектра напрямів розвитку науки, використання нових наукових результатів у нормотворчій діяльності, практиці діяльності органів і установ ДКВС України, участі в науково-дослідній роботі всіх суб'єктів освітнього процесу (курсантів, студентів, аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників академії);
- сприяння розвитку на кафедрах академії фундаментальних та прикладних наукових досліджень – основи фундаменталізації освіти і бази підготовки сучасного фахівця;
- створення умов для пріоритетного розвитку наукових досліджень, спрямованих на вдосконалення кримінально-виконавчого законодавства, практики діяльності органів і установ ДКВС України;
- створення умов для пріоритетного розвитку наукових досліджень, спрямованих на вдосконалення системи освіти, широке використання нових освітніх та інформаційних технологій, удосконалення науково-методичного забезпечення освітнього процесу, поліпшення якості підготовки й підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів;
- забезпечення умов для розвитку інтеграційних процесів фундаментальної науки й освіти, більш тісна взаємодія академії та її структурних підрозділів з навчальними закладами й академічними науковими установами;
- сприяння досягненню максимального внеску науковців академії у

розвиток національної та галузевої науки;

- створення умов для підвищення ефективності міжнародного співробітництва в науковій та освітній сферах, забезпечення участі науковців академії в міжнародних наукових і освітніх програмах, створення умов для залучення зарубіжних інвестицій у систему національної галузевої освіти з метою використання результатів спільної діяльності на внутрішньому й міжнародному ринках наукоємної продукції;

- розвиток системи планування наукової та видавничої діяльності, підтримка молодіжних (курсантсько-студентських, аспірантських) наукових організацій та наукових шкіл, створених в академії;

- створення умов (правових, економічних, організаційних, ресурсних тощо), які забезпечують можливість для кожного курсанта (студента) реалізувати своє право на творчий розвиток особистості, участь у науковій діяльності академії.

2.5. Ефективне використання результатів наукової діяльності.

Під час переходу до інноваційної економіки особливого значення набуває залучення до господарського обігу результатів наукової діяльності академії через управління інтелектуальною власністю (авторським правом) – особливим видом нематеріальних активів.

Виходячи з цього, науково-педагогічні працівники академії повинні проводити фундаментальні та прикладні наукові дослідження, забезпечувати розвиток інноваційного циклу від стадії проведення наукових досліджень до випуску й реалізації наукоємної продукції, здійснювати підготовку, перепідготовку й підвищення кваліфікації фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів на кафедрах академії як базових структурних підрозділах, що провадять освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузевою групою спеціальностей.

Основними заходами щодо підвищення ефективності використання результатів наукової діяльності є:

- створення системи обліку й забезпечення доступу до інформації про результати наукових досліджень, проведених ученими академії;

- стимулювання процесів створення, правової охорони, захисту й використання результатів наукової діяльності;

- закріплення прав на об'єкти інтелектуальної власності й інші результати наукової діяльності;

- сприяння формуванню ринку інтелектуальної власності, розширенню прав цієї власності.

2.6. Збереження та розвиток кадрового потенціалу.

Необхідною умовою збереження й розвитку кадрового потенціалу академії є формування умов для підвищення престижу праці вченого та педагога.

Основними заходами щодо збереження й розвитку кадрового

потенціалу є:

- всебічне сприяння розвитку наукових шкіл академії;
- створення умов для залучення й закріплення талановитої молоді у сфері науки, включаючи запровадження практики стажування за кордоном;
- забезпечення відповідності й масштабів підготовки й добору наукових кадрів вищої кваліфікації потребам академії в реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки (відкриття аспірантури, докторантури, створення спеціалізованих вчених рад, розширення галузей науки в межах періодичного фахового видання академії) та освітньої діяльності (щодо підготовки бакалаврів та магістрів).

2.7. Розвиток міжнародного наукового співробітництва.

Заходи у цій сфері мають бути спрямовані на створення сприятливих умов і механізмів розвитку міжнародного співробітництва у сфері науки, зокрема:

- розвиток міжнародного співробітництва у сфері реалізації найважливіших інноваційних проектів, пріоритетних напрямів розвитку науки, розширення фундаментальних досліджень;
- створення в академії підрозділу (центру, відділу) міжнародного співробітництва, зокрема, для забезпечення умов з активного просування на світовий ринок вітчизняної наукової продукції шляхом експорту результатів науково-освітньої діяльності, підготовки і перепідготовки зарубіжних фахівців;
- взаємодія з вищими навчальними закладами-партнерами, що провадять наукову діяльність за кордоном, їх активне залучення до реалізації наукових програм і проектів.

3. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РОБОТА З МОЛОДДЮ

Першочерговим завданням у цьому напрямі є створення умов для здобуття наукових ступенів та присвоєння вчених звань науково-педагогічним працівникам академії, відбір і підготовка талановитих студентів до викладацької й наукової діяльності.

З метою подальшого вдосконалення системи організації, керівництва та розвитку наукової діяльності молоді, курсантів (студентів) і молодих учених необхідно:

- розвивати систему наукових олімпіад, конференцій, конкурсів наукових робіт курсантів (студентів) і молоді, створювати наукові молодіжні школи;
- забезпечувати академічну мобільність курсантів (студентів), аспірантів, наукових, науково-педагогічних працівників академії, розробляти й упроваджувати систему підтримки та заохочення обдарованої молоді;
- удосконалювати організацію навчальної й науково-дослідної роботи молоді в системі: молодший спеціаліст → бакалавр → спеціаліст → магістр → аспірантура → докторантура.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті виконання заходів щодо реалізації Концепції планується:

- здійснювати підготовку фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями;
- організувати систему наукової діяльності академії в сучасних ринкових умовах, забезпечити її спрямованість на виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти;
- розробити організаційно-фінансовий механізм підтримки науково-дослідної роботи наукових, науково-педагогічних працівників, курсантів, студентів, аспірантів академії;
- розвинути єдину для академії телекомунікаційну мережу освіти та науки й забезпечити широке застосування нових інформаційних технологій;
- удосконалити співпрацю академії з Міністерством юстиції України, органами і установами ДКВС України, що сприятиме вирішенню наукових проблем, розвитку ринку наукової продукції;
- забезпечити широку участь учених академії в міжнародних наукових і освітніх програмах та активізувати міжнародну діяльність академії.